

DODE ZEEHONDEN OP DE NOORDZEE

DEAD SEALS AT SEA

De sterfte van de Gewone Zeehonden *Phoca vitulina* en Grijs Zeehonden *Halichoerus grypus* aan de honden-ziekte wordt vooral gevolgd aan de hand van tellingen van dood of stervend gevonden dieren langs de kust. Een deel van de lijken zou echter ook de Noordzee in kunnen drijven, om daar te vergaan voordat ze weer ergens aanspoelen waar ze geregistreerd kunnen worden. Dit geldt vooral voor dieren die leefden aan Noordzee-kusten, in plaats van in de Waddenzee.

Dat dit 'uitspoelen' inderdaad gebeurt, is vastgesteld in de eerste week van september 1988. Twee vogeltellers (Mardik Leopold en Rob Witbaard), aan boord van het MS Tridens, voeren op 5 september 1988 vanuit IJmuiden naar Flamborough Head (Oost-Engeland) voor tellingen aldaar. Onderweg, op 53°18'N, 02°03'E troffen we drie dode zeehonden aan. Een van de dieren leek een Grijs Zeehond te zijn: een opvallend grote kop, goed te zien op een afstand van ongeveer 400 meter. Het tweede dier was duidelijk een Gewone Zeehond: lengte ongeveer 1.5 meter, grijs met donkere vlekken en een kleine kop. Het derde dier zweefde vlak onder water en er waren geen details te zien. Een dag later, op 6 september 1988, zagen we langs de Engelse oostkust (positie 55°35'N, 01°31'W) weer een dode Grijs Zeehond drijven. Op de terugweg naar IJmuiden op 8 september passeerden we het gebied waar we de eerste groep dode dieren hadden gezien en weer zagen we een dode Gewone Zeehond drijven (53°20'N, 02°00'E). Bij de drijvende lijken waren steeds Noordse Stormvogels *Fulmarus glacialis* aanwezig, die ervan aten.

Gezien de locatie, vlak onder de Engelse kust en op ongeveer 65 mijl ten oosten van The Wash, zijn de dieren waarschijnlijk afkomstig uit Engeland. Op die hoogte stroomt het zeewater van de Engelse kust richting Duitse Bocht en de westelijke winden van eind augustus / begin september zullen ertoe hebben bijgedragen dat drijvende lichamen, afkomstig van de Engelse kust de Noordzee op werden getransporteerd.

Summary On 5, 6 and 8 September 1988 a total of five dead seals (including at least 2 Harbour Seals *Phoca vitulina* and 2 Grey Seals *Halichoerus grypus*) were observed floating at sea during ship-based bird counts between IJmuiden (Netherlands) and Flamborough Head (East England). It is suggested that these seals would be of British origin and that the main current, being in the direction of the German Bight, and the westerlies at the end of August/early September would have caused the transport of the corpses out to the open sea. Thus, mortality of seals as registered by shore surveys will always be underestimated.

Mardik F. Leopold, Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ), postbus 59, 1790 AB Den Burg, Texel.